

عن علي بن الحسين عليه السلام قال:

﴿لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِي طَلَبِ الْعِلْمِ لَطَبَوْهُ وَ لَوْ بِسَفْكِ الْمُهْجِ وَ خَوْضِ اللَّجَجِ﴾

الكافي، جلد ۱، صفحه ۳۵

امام خامنه‌ای مدظله‌العالی:

درس خواندن و تهذیب اخلاق و هوشیاری سیاسی همراه با تلاش‌های انقلابی،
وظائفی هستند که دختران و پسران این نسل باید آنها را هرگز فراموش نکنند. ۱۳۹۸/۹/۲۴

عنوان:

واسطه‌های علمی و خدماتی در تشکیلات ائمه معصومین علیهم‌السلام

شناسنامه مطلب	
e-d-6	کد مطلب
شرح حدیث و دعا	موضوع
	موضوع مرتبط
علمی/سایر علوم/شرح حدیث و ادعیه/سایر منابع	رده
علمای شیعه، تشکیلات‌سازی، عرض اخبار بر قرآن	برچسب
در تولید این فایل از نرم‌افزار جامع الاحادیث متعلق به مرکز علوم کامپیوتری اسلامی (نور) استفاده شده است.	توضیحات

پایگاه تزکیه‌ای، علمی، بصیرتی و مهارتی **نُمو**

nomov.ir

سؤال:

حَدَّثَنَا أَبِي وَ مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَا حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ الْحَمِيرِيُّ قَالَ حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ صَالِحٍ الْهَمْدَانِيُّ قَالَ: كَتَبْتُ إِلَى صَاحِبِ الزَّمَانِ ع أَنَّ أَهْلَ بَيْتِي يُؤْذُونَنِي وَيَقْرَعُونَنِي بِالْحَدِيثِ الَّذِي رُوِيَ عَنْ آبَائِكَ ع أَنَّهُمْ قَالُوا قُومًا مَنَا وَ خُدَّامَنَا شِرَارٌ خَلَقَ اللَّهُ فَكَتَبَ ع وَيَحْكُمُ أَمَا تَقْرءُونَ مَا قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ «وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا قُرىً ظَاهِرَةً»^۱ وَ نَحْنُ وَ اللَّهُ الْقُرىَ الَّتِي بَارَكَ اللَّهُ فِيهَا وَ أَنتُمْ الْقُرىَ الظَّاهِرَةُ.^۲

محمد بن صالح همدانی گوید: به صاحب الزمان (علیه السلام) نوشتم: خاندانم مرا آزار می‌کنند و سرکوفت می‌زنند به واسطه‌ی حدیثی که از پدران شما روایت شده است که فرموده‌اند: متکفل و خادمین ما بدترین خلق خدا هستند و امام (علیه السلام) نوشتند: وای بر شما، آیا کلام خدای تعالی را نمی‌خوانید که بین آن‌ها و بین قریه‌هایی که مبارکشان ساختیم قریه‌های ظاهری قرار دادیم، به خدا سوگند ما آن قریه‌های مبارک و شما آن قریه‌های ظاهر هستید.

منظور حضرت در این توقیع چیست؟

پاسخ:

در روایات متعددی این آیه را حمل بر علما کرده‌اند که واسطه‌اند بین ائمه و مردم؛ یعنی ائمه قرای باطنه اند زیرا که از دسترس مردم به شکل ظاهری و فیزیکی احیاناً خارج‌اند (مثلاً الآن که غیبت است و یا زمان امام کاظم و عسکریین علیهم السلام که زندان و حصر بود و یا زمان امام رضا علیه السلام و برخی از ائمه که باز دسترسی نبود) و به هر حال وصول به ائمه که نسبت به علما که جمع بیشتری‌اند، محدودیت دارد و بلکه مهم‌تر از جهت افق فکری احیاناً مطالبشان طوری سنگین است که قطعاً لازمه عقلایی زندگی بشری این است که باید توسط شاگردانشان (= علما) برای مردم خرد شود و شأن امام و وقت امام

۱- سوره سبأ/آیه ۱۸

۲- کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ص: ۴۸۳

اجازه ریز کردن برخی مطالب را نمی‌دهد و از اینجا معلوم می‌شود که چرا علما قرای ظاهره اند زیرا برای مردم قابل مراجعه و استفاده مستقیم‌اند بیش از خود امامان.

حالا که معنای قرای ظاهره و باطنه^۱ روشن شد می‌گوییم که روایت منقول توسط حضرت تکذیب شده است و می‌فرمایند وجود واسطه در کارهای ما طبیعی است و مبارک است و آن واسطه شماها هستید که در قالب عنوان خادم و غیر این عنوان بار تشکیلات ما را برمی‌دارید و معلوم می‌شود که روایتی که می‌گوید متکفلین امور ائمه بدترین خلق خدا هستند با قرآن منافات دارد.

۱- ظاهر در لغت یعنی چیزی که رو باشد زیرا ظهر یعنی پشت انسان که هم موقع خم شدن مشهود است و شکم را بطن می‌گویند زیرا که موقع خم شدن پنهان می‌شود. ستون فقرات انسان اجازه خم شدن به پشت نمی‌دهد.